

'BERNARD MINIER BEZORGT JE KOUDE
RILLINGEN.' – *TROUW*

BERNARD MINIER

SCHEMERING

XANDER

THRILLER

Prelude

Ze keek op haar horloge. Bijna middernacht.

Nachttrein. Nachttreinen waren als barsten in het ruimtetijdcontinuüm, als parallelle universums: het leven dat ineens werd opgeschort, de stilte, de onbeweeglijkheid. Verdoofde lichamen, slaperigheid, dromen, gesnurk... En dan het regelmatige galopperen van de wielen op de rails, de snelheid waarmee de lichamen – die levende wezens, die verledens en toekomsten – werden meegevoerd naar een plek die nog door de duisternis verborgen werd.

Want wie wist wat er tussen A en B kon gebeuren?

Een omgevallen boom op het spoor, een reiziger met kwaad in de zin, een slaperige conducteur... Ze dacht er zonder al te veel nadruk over na, meer uit verveling dan uit vrees. Sinds Geilo zat ze alleen in de wagon en – voor zover ze had kunnen oordelen – in de tussentijd was niemand ingestapt. Deze trein stopte overal. Asker, Drammen, Hønefoss, Gol, Ål. Soms op stations waarvan de perrons binnenkort onder de sneeuw verdwenen zouden zijn, gereduceerd tot een stel symbolische barakkenkampen, zoals in Ustaoset, waar slechts één persoon was uitgestapt. In de verte werd ze lichtjes gewaar, onbeduidend in de uitgestrekte Noorse nacht. Een paar afgelegen huizen die hun buitenlamp de hele nacht aan lieten.

Er zat niemand in de wagon: het was woensdag. 's Winters zat de trein van donderdag tot maandag vrijwel stampvol, voornamelijk met jongeren en Aziatische toeristen, want hij reed langs de skioorden. 's Zomers hadden de vierhonderdvierennegentig kilometer van de spoorlijn Oslo-Bergen zelfs de

naam de spectaculairste spoorweg ter wereld te zijn, met zijn honderdtweeëntachtig tunnels, viaducten, meren en fjorden. Maar midden in het noordelijke najaar was er in een ijskoude doordeweekse nacht als deze geen levende ziel te bekennen. De stilte die hier heerste van de ene naar de andere kant van het gangpad, tussen de rijen stoelen, was loodzwaar. Alsof een alarmbel de trein had doen leeglopen zonder dat hij het zelf wist.

Ze gaapte. Ondanks de deken en het slaapmasker die ze had gekregen kon ze de slaap niet vatten. Niet echt. Ze was altijd op haar hoede zodra ze van huis wegging. Dat kwam door haar beroep. En deze lege trein hielp haar niet bepaald te ontspannen.

Ze spitte haar oren. Ze hoorde geen enkele stem. Zelfs niet het geluid van een lichaam dat bewoog, een deur die werd opgeduwd of een koffer die werd verplaatst.

Haar blik gleed over de lege stoelen, de grijze wanden, het lege gangpad en de donkere ruiten. Ze zuchtte en dwong zichzelf haar ogen dicht te doen.

De rode trein kwam plotseling uit de donkere tunnel tevoorschijn, als een tong in de mond van het ijzige landschap. Het grijsblauw van de nacht, het matte zwart van de tunnel, het blauwachtige wit van de sneeuw en het iets donkerder grijs van het ijs. En dan ineens dat felrood... net als een bloedspoor dat tot aan de rand van het perron vloeide.

Station van Finse. Twaalfhonderdtweeëntwintig meter hoog. Het hoogste punt van de spoorlijn.

De stationsgebouwen waren ingepakt met een pantser van sneeuw en ijs, en de daken waren bedekt met witte dekbedden. Een stel en een vrouw stonden te wachten op het perron, dat onder de gele lampen op een langlaufpiste leek.

Kirsten haalde haar gezicht van het raam weg en buiten verviel alles weer in de duisternis, onzichtbaar geworden door de verlichting in de wagon. Ze hoorde de deur zuchten en nam

vanuit haar ooghoek een beweging waar, aan het eind van het gangpad. Een vrouw van in de veertig, net als zichzelf. Kirsten dook weer in haar lectuur. Ze had nauwelijks een uur kunnen slapen terwijl ze Oslo al meer dan vier uur daarvoor had verlaten. Ze had liever het vliegtuig genomen of in een van de slaapwagons geslapen, maar haar baas had haar een kaartje voor de gewone nachttrein in de maag gesplitst. Een zitplaats. Budgettaire overwegingen. De aantekeningen die ze aan de telefoon had gemaakt waren nu op het scherm van haar tablet te zien: in de kerk van Bergen was een lichaam gevonden. Mariakirken, de Mariakerk. Een vrouw die op het altaar was afgeslacht, midden tussen de liturgische voorwerpen. Amen.

‘Pardon.’

Ze keek op. De vrouw die was ingestapt stond voor haar. Glimlachend. Met haar bagage in haar hand.

‘Vind je het erg als ik tegenover je kom zitten? Ik zal je niet storen, ik bedoel gewoon... nou, een lege nachttrein. Ik weet het niet, ik zou me veiliger voelen.’

Ja, ze vond het wel erg. En ze glimlachte zwakjes terug.

‘Nee, nee, ik vind het niet erg. Ga je naar Bergen?’

‘Eh... ja, ja, Bergen. Jij ook?’

Ze las haar aantekeningen nog een keer door. Die persoon uit Bergen was niet bepaald spraakzaam geweest aan de telefoon. Kasper Strand. Ze vroeg zich af of hij bij zijn onderzoeken net zo onzorgvuldig zou zijn. Volgens hem viel de avond net in toen de dakloze die langs de Mariakirken liep geschreeuw in de kerk had gehoord. In plaats van te gaan kijken had het hem verstandiger geleken zich uit de voeten te maken. Hij was min of meer op een patrouille gebotst die daar net voorbijkwam. De twee agenten hadden willen weten waarheen en waarom hij zo snel wegrende. Hij had toen over het gegil in de kerk verteld. Volgens Kasper Strand waren de twee agenten openlijk sceptisch geweest (ze dacht aan zijn intonatie en bepaalde zinspelingen te horen dat de dakloze een goede bekende van de politie was), maar het was die nacht koud en nat, en ze ver-

veelden zich stierlijk. Alles welbeschouwd was een ijskoud kerkschip beter dan die wind en regen ‘die uit het zilte nat waren opgekomen’. (Zo had Kasper Strand zich uitgedrukt – *een dichter bij de politie*, dacht ze.)

Ze twijfelde of ze het filmpje dat Strand haar had gestuurd, de video die in de kerk was opgenomen, op haar tablet zou afspelen. Vanwege de vrouw die tegenover haar zat. Kirsten zuchtte. Ze had gehoopt dat de vrouw een dutje zou doen. Maar in plaats daarvan leek ze klaarwakker. Kirsten wierp een steelse blik op haar. De vrouw staaarde haar aan. Een glimlach om haar mond waarvan Kirsten niet kon zeggen of die vriendelijk of spottend was bedoeld. Samengeknepen ogen. Daarna gleed de blik van de vrouw af naar het scherm van haar tablet, gefronste wenkbrauwen, ze probeerde overduidelijk te ontcijferen wat er stond.

‘Ben je van de politie?’

Kirsten onderdrukte een geprikkelde reactie. Ze bekeek het logootje in de hoek van haar scherm dat een leeuw en een kroon voorstelde, met het woord *POLITIET*. Ze wierp een blik op de vrouw die niet vijandig maar ook niet vriendelijk was. Om haar dunne lippen verscheen een glimlach die zo afgemeten als mogelijk was zonder beledigend te zijn. Op het politiebureau van Oslo stond Kirsten niet bekend om haar menselijke warmte.

‘Ja.’

‘Op welke afdeling, als ik vragen mag?’

Daar gaan we, dacht ze.

‘Kripos.’*

‘Oké, ik snap het, of eigenlijk, nee, nee, ik snap het niet... Het is een apart beroep, zeker?’

‘Dat kun je wel zeggen.’

* Nationale Criminele Onderzoeksdienst van Noorwegen, belast met de strijd tegen de georganiseerde misdaad en andere ‘zware’ misdrijven.

‘En je gaat naar Bergen voor...’

Kirsten was vastbesloten om het haar niet makkelijk te maken.

‘Voor... nou, eh, voor een misdrijf, of zo?’

‘Ja.’

Ze was kortaf. De vrouw beseftte misschien dat ze te ver was gegaan, want ze schudde haar hoofd terwijl ze haar lippen samenknep.

‘Sorry, het gaat me natuurlijk niks aan.’

Ze gebaarde naar haar bagage.

‘Ik heb een thermoskan met koffie. Wil je?’

Kirsten aarzelde.

‘Oké,’ antwoordde ze tot slot.

‘Het wordt een lange nacht,’ zei de vrouw. ‘Ik heet Helga.’

‘Kirsten.’

‘Dus je woont alleen en je hebt op dit moment geen relatie.’

Kirsten keek haar behoedzaam aan. Ze had te veel gezegd. Zonder zich ervan bewust te zijn had ze Helga haar laten uithoren. Die Helga was nieuwsgieriger dan een journalist. Als onderzoekster wist Kirsten dat zelfs in de gewoonste intermenselijke relaties luisteren naar iemand altijd met het zoeken naar de waarheid te maken had. Die Helga zou het goed doen bij getuigenverhoren, dacht ze heel even bij zichzelf. Dat deed Kirsten in de eerste plaats glimlachen. Ze kende rechercheurs bij de Kripos die minder talent voor verhoren hadden. Maar nu glimlachte ze niet meer. Nu begon Helga's onbescheidenheid haar op de zenuwen te werken.

‘Helga, ik denk dat ik even ga slapen,’ zei ze. ‘Morgen wacht me een lange dag. Of eigenlijk vandaag,’ verbeterde ze zich terwijl ze op haar horloge keek. ‘Over minder dan twee uur zijn we al in Bergen, ik moet slapen.’

Helga keek haar vreemd aan en schudde haar hoofd.

‘Natuurlijk. Als je dat wil.’

De koele toon bracht haar van haar stuk. Deze vrouw had iets, dacht ze, dat ze aan het begin niet had opgemerkt, maar

dat haar nu duidelijk leek: ze wilde niet tegengesproken worden. Een lage tolerantiegrens, een overduidelijke neiging tot opvliegendheid, een zwart-witte blik op de wereld: *theatrale persoonlijkheid*, concludeerde ze. Ze herinnerde zich de lessen op de politieacademie over de houding die je tegenover bepaalde persoonlijkheden moet aannemen.

Ze deed haar ogen dicht, in de hoop dat dat het einde van het gesprek zou zijn.

‘Het spijt me,’ zei Helga ineens door haar dichte oogleden heen.

Ze deed ze weer open.

‘Het spijt me dat ik je gestoord heb,’ zei ze nogmaals. ‘Ik ga ergens anders zitten.’

Helga snoof met een minzaam glimlachje, haar pupillen waren verwijd.

‘Je hebt vast niet veel vrienden.’

‘Sorry, wat zeg je?’

‘Met je rotkarakter. Je manier om mensen af te snauwen, je arrogantie. Niet verbazingwekkend dat je single bent.’

Kirsten verstijfde. Ze wilde net antwoorden toen Helga ineens opstond en de bagage pakte die ze boven zich had gelegd.

‘Het spijt me dat ik je heb gestoord,’ zei ze nogmaals bits terwijl ze wegliep.

Prima, zei Kirsten tegen zichzelf, *zoek maar een ander slachtoffer*.

Ze was ingedut. Ze droomde. In haar droom siste een indringende en venijnige stem in haar oor ‘kutwif, goor kutwif’. Ze werd met een schok wakker. En ze schokte nogmaals toen ze Helga vlakbij ontdekte. Op de stoel naast haar. Haar gezicht was over dat van Kirsten gebogen, ze bestudeerde haar zoals een onderzoeker een amoëbe onder de microscoop bekijkt.

‘Wat doe je hier?’ vroeg ze kortaf.

Had Helga dat echt gezegd? Kutwif? Had ze dat woord uitgesproken of had ze het alleen maar gedroomd?

‘Ik wilde net zeggen dat je de klere kan krijgen.’

Kirsten voelde woede in zich opborrelen, een kokende woede, zo heet als kokend water.

‘Wat zei je?’

Om 7.01 uur reed de trein het station van Bergen binnen. Tien minuten vertraging, dat is niks voor de NSM, zei Kasper Strand tegen zichzelf terwijl hij met zijn zool op het perron tikte. Het was pikkedonker en het zou tot 9 uur ’s ochtends pikkedonker blijven in Bergen, met een bewolkte dag als deze. Hij zag haar van de treeplank stappen en de punt van haar schoen op het perron zetten. Ze tilde haar hoofd op en zag hem meteen tussen de handvol mensen die op dat tijdstip aanwezig waren.

‘Smeris,’ las hij in haar blik toen ze die op hem liet rusten. En hij wist wat zij zag: een beetje lompe politieman met een kale kop, een slecht geschoren kin en een buikje van het Hansa-bier dat onder zijn ouderwetse leren jack stak.

Hij liep op haar af en probeerde niet te veel naar haar benen te kijken. Hij was lichtelijk verbaasd over haar kleding. Onder haar winterjas met capuchon en bontkraag, die overigens heel kort was, droeg ze een heel streng mantelpakje, een huidkleurige panty en laarsjes met hakken. Was dat dat najaar misschien mode bij de politie van Oslo? Hij zag haar zo uit een vergaderzaal in het Radisson Plaza vlak bij het centraal station komen, of uit een gebouw van de DnB NOR Bank. Onbetwistbaar mooi, hoe dan ook. Hij schatte haar tussen de veertig en vijftig jaar.

‘Kirsten Nigaard?’

‘Ja.’

Ze gaf hem haar gehandschoende hand en hij twijfelde om haar de hand te drukken, zo zacht was die, alsof er geen botten in zaten, alsof haar handschoen vol met lucht zat.

‘Kasper Strand, politie Bergen,’ zei hij. ‘Welkom.’

‘Bedankt.’

‘Niet te lang, de reis?’

‘Jawel.’

‘Heb je kunnen slapen?’

‘Niet echt.’

‘Kom, loop maar achter me aan.’ En hij stak een rode knuist naar het hengsel van haar tas uit, maar met haar kin gebaarde ze hem dat het ging, dat ze hem liever zelf droeg. ‘Er staat koffie voor je klaar op het politiebureau. We hebben ook brood, vleeswaren, vruchtensap en brunost, je weet wel, die Noorse kaas. Daarna gaan we beginnen.’

‘Ik wil graag eerst de plaats delict zien. Het is hier vlakbij, als ik me niet vergis?’

Hij draaide zich naar haar om terwijl hij onder de grote glazen stationskap liep, trok een wenkbrauw op en wreef over zijn zes dagen oude baardje.

‘Wat. Nu meteen?’

‘Ja, als je dat niet vervelend vindt.’

Kasper probeerde zijn ergernis te verbergen, maar dat lukte niet zo goed. Hij zag haar glimlachen. Een kille glimlach, die niet voor hem bedoeld was, maar die ongetwijfeld was opgekomen na een gedachte die ze net over hem had gehad. *Godver.*

Een steiger met een enorm dekzeil met een reclame voor het dagblad *Bergens Tidende* verborg de grote verlichte klok. Het grootste dagblad van West-Noorwegen zou de moord in de kerk van die ochtend waarschijnlijk wel op de voorpagina zetten. Ze sloegen rechts af in de hal, liepen langs de winkel Deli de Luca en verdwenen onder het winderige en vochtige koepeltje waarvoor zich de taxistandplaats bevond. Geen taxi te zien, zoals gewoonlijk, ondanks de handvol klanten die stond te wachten, nat van de stromende regen. Hij had zijn Saab 9-3 aan de overkant geparkeerd, op de straat. Er was iets ontegenzeggijks provinciaals aan deze eigenlijk heel bescheiden tuinen en gebouwen. In elk geval provinciaals in de zin van wat men daar in Oslo onder zou verstaan.

Hij had honger. Hij was de hele nacht in de weer geweest met de rest van de rechercheurs van Hordaland.

Toen ze zich naast hem neer liet ploffen, schoof haar donkere jas open en klom haar rok omhoog, waardoor haar mooie knieën onder het schijnsel van het plafondlampje te zien waren. Haar stugge blonde krullen mengden zich met de kraag van haar jas, maar hoger was haar haar steil en gescheiden door een strakke scheiding links boven op haar hoofd.

Er was niets natuurlijk aan de blonde kleur: hij zag de donkere wortels en donkere wenkbrauwen die ze had geëpileerd om ze dunner te maken. Ze had ogen met een indringend blauwe kleur, een rechte, beetje lange neus en dunne, maar mooi gevormde lippen. En een moedervlek op het puntje van haar kin, iets links van het midden.

Alles in dat gezicht wees op vastberadenheid.

Een vrouw met zelfbeheersing en kalmte, obsessief.

Hij kende haar pas tien minuten, maar betrapte zich op de gedachte dat hij haar niet als partner zou willen hebben. Hij wist niet zeker of hij haar karakter lang zou verdragen en zijn blik wel van haar benen zou kunnen houden.